

Valvontaosasto
Maatalouskemian yksikkö

Pvm/Datum/Date
29.12.2010

Dnro/Dnr/ DNo
8441/0405/2010

NAUTAKARJAN REHUSEOSTEN REHUARVOJEN VALVONTA

Elintarviketurvallisuusvirasto Eviran rehujaostossa laskettiin syksyllä 2009 156:n naudoille suunnitellun rehuseoksen energia- ja ohutsuolesta imeytyvän valkuaisen (OIV)-pitoisuudet tuoteselostetietojen perusteella. Laskennassa oli mukana A-Rehu Oy:n, Hankkija Maatalous Oy:n, Kinnusen Mylly Oy:n, Melica Finland Oy:n, Oy Feedex Ab:n ja Rehuraisio Oy:n tuotteita sekä muutama muun yksittäisen toimijan tuote. Laskennassa mukana olleet rehujen tuoteselosteet olivat saapuneet Eviraan joko täydentävien ehtojen tilavalvonnan tai valmistuksen valvonnan rehunäytteiden yhteydessä. Syksyllä 2010 naudanhajujen energia- ja OIV-arvojen laskentaa jatkettiin kevään ja kesän 2010 aikana valmistuksen valvonnan rehunäytteiden yhteydessä saapuneiden tuoteselosteiden pohjalta. Syksyn laskennassa ei ollut mukana 1.9.2010 jälkeen valmistettuja rehuseoksia. Toinen laskenta perustui ensimmäistä laskentaa suppeampaan aineistoon käsittäen 88 tuotteen tuoteselosteet.

Rehuaineen energia- ja valkuaisarvoina saa ilmoittaa vain Maa- ja elintarviketalouden tutkimuskeskuksen (MTT) julkaisemat energia- ja valkuaisarvot tai MTT:n julkaisemien laskentaperusteiden mukaisesti lasketut arvot (MMMp 40/1999). Rehuseosten energia- ja OIV-arvot ovat sen sisältämien rehuaineiden arvojen summat. Toimijalla ei ole velvoitetta ilmoittaa Eviraan, mikäli rehuseosten rehuaineille käytetään muita kuin rehutaulukkoarvoja (MMM 712/2008). Eviran laskennan perusteena käytettiin MTT:n Rehutaulukot ja ruokintasuositukset-julkaisua vuodelta 2006, koska muita tietoja ei ollut käytettävissä. Rehuaineille käytettiin taulukossa ilmoitettuja energia- ja OIV-arvoja. Tuoteselostetietojen perusteella laskettuja energia- ja OIV-arvoja verrattiin tuoteselosteissa ilmoitettuihin arvoihin, jonka jälkeen laskettiin poikkeamat. Niitä toimijoita, joiden tuoteselosteiden energia- ja OIV-arvot poikkesivat useassa tapauksessa yli sallitun rajan (energia 2 % ja OIV 3 %), lähestyttiin ensimmäisen laskentakerran jälkeen selvityspyynnöllä marraskuussa 2009. Selvityspyyntö saattoi koskea myös tuoteselosteissa ilmenneitä muita epätarkkuuksia, esim. rehuseoksiin oli käytetty rehutaulukossa esiintymättömiä rehuaineita tai komponentteja tai käytetyn rehuaineen nimi oli epätarkka, esimerkkinä rypsirouhe/puriste. Kaikkiin selvityspyyntöihin saatiin vastaus. Maaliskuussa 2010 Viikissä järjestetyssä Rehuarvoseminaarissa käytiin läpi valvonnan näkökulma naudanhajujen energia- ja OIV-valvontaan ja esiteltiin laskennan tulokset pääpiirteissään.

Laskennan perusteella Kinnusen Mylly Oy:n ja Hankkija Maatalous Oy:n naudanhajuille ilmoittamat energia- ja OIV-pitoisuudet vastasivat parhaiten Eviran rehuvalvonnan laskemia arvoja. Muiden toimijoiden kohdalla havaittiin suurempia poikkeamia. Merkittävin syy poikkeamiin oli oletettavasti se, että rehuseoksessa oleville rehuaineille oli käytetty taulukkoarvoista poikkeavia, kemialliseen koostumukseen perustuvia energia- ja OIV-arvoja.

Elintarviketurvallisuusvirasto Evira valvoo naudanhajuseosten energia- ja OIV-arvoja jatkossa satunnaisotantaan perustuen. Mikäli toiminnanharjoittaja käyttää rehuseoksen rehuaineille rehutaulukkoarvoista poikkeavia arvoja, tulee toiminnanharjoittajan pitää kirjaa rehuaineille määritetyistä ravintoainekoostumustiedoista ja ilmoittaa ne pyynnöstä Eviraan, jotta rehuarvojen valvonta voidaan perustaa todellisiin tietoihin.

Lisätietoja: Ylitarkastaja Merja Manninen puh. 040 489 3412, merja.manninen@evira.fi